

LENINA KĀROGS

PROLETĀRIEŠU
KĀROGA
BIBLIOTĒKA

LATVIJAS KOMUNISTISKĀ PARTIJAS PREIĻU RAJONA KOMITEJAS UN
PREIĻU RAJONA TAUTAS DEPUTĀTU PADOMES LAIKRAKSTS

Iznāk kopš 1950. gada 29. marta Nr. 20 (5869) Ceturtdien, 1989. gada 16. februārī Maksā 3 kap.

Sacensības uzvarētāji

● Agrorūpniecības apvienība «Preiļi» un agrorūpnieciskā kompleksa darbinieku arodbiedrības rajona komiteja izskatījušas rezultātus, ko devusi lauku darbaļaužu sociālistiskā sacensība 1988. gadā. Noteikti sociālistiskās sacensības uzvarētāji.

LABĀKIE LOPKOPIBAS FERMU KOLEKTĪVI

Agrofirmas «Krasnij Oktjabrj» piena lopkopības fermas «Progress» kolektīvs.
Leņina kolhoza Sanaužu piena lopkopības fermas kolektīvs.
M. Gorkija kolhoza ataudzējamo telišu fermas «Bortnieki» kolektīvs.
Oškālna kolhoza nobarojamo jaunlopu fermas «Stari» kolektīvs.
Oškālna kolhoza sivēnu leguves fermas «Mezancāni» kolektīvs.
Dzeržinska kolhoza cūku nobarošanas fermas «Smēteri» kolektīvs.
M. Gorkija kolhoza putnu gaļas ražošanas fermas «Ošupe» posma kolektīvs.

LABĀKIE INDIVIDUALAJĀ SACENSĪBĀ

Lūcija Džeriņa — agrofirmas «Krasnij Oktjabrj» govju mehanizētās slaukšanas meistare.
Veronika Kozlova — agrofirmas «Krasnij Oktjabrj» govju mehanizētās slaukšanas meistare.
Fēodosija Haritonova — Leņina kolhoza govju mehanizētās slaukšanas meistare.
Antonina Loginova — agrofirmas «Krasnij Oktjabrj» govju mehanizētās slaukšanas meistare.
Zenta Grāvīte — kolhoza «Jersika» govju mehanizētās slaukšanas meistare.
Tekla Skrūzmane — kolhoza «Zelta vārpa» govju mehanizētās slaukšanas meistare.
Anna Svālba — kolhoza «Sarkanā ausma» govju mehanizētās slaukšanas meistare.
Anastasija Juganova — agrofirmas «Krasnij Oktjabrj» govju mehanizētās slaukšanas meistare.
Zenta Jaundzeme — kolhoza «Zelta vārpa» govju mehanizētās slaukšanas meistare.
Jefrosinija Semjonova — Leņina kolhoza govju mehanizētās slaukšanas meistare.
Natālija Zeļiņa — kolhoza «Zelta vārpa» govju mehanizētās slaukšanas meistare.
Tekla Meluškāne — agrofirmas «Krasnij Oktjabrj» ataudzējamo telišu kopēja.
Lubova Tumašova — agrofirmas «Krasnij Oktjabrj» ataudzējamo telišu kopēja.
Jevdokija Kudrjašova un Mihails Kudrjašovs — Suvorova kolhoza ataudzējamo telišu kopēji.
Anna Vasiļevska — agrofirmas «Krasnij Oktjabrj» nobarojamo jaunlopu kopēja.
Pelageja Mironova — kolhoza «Rožupe» nobarojamo jaunlopu kopēja.
Janīna Saleniece — kolhoza «Sīlukaļns» nobarojamo jaunlopu kopēja.
Valērijs Rožāns — kolhoza «Sarkanā ausma» cūkkopis.
Tatjana Čermentiece — kolhoza «Zelta vārpa» cūkkope.
Inta Puriškeviča — kolhoza «Zelta vārpa» cūkkope.
Antonina Upeniece — Kirova kolhoza cūkkope.
Mīrjana Mihailovska — Kirova kolhoza cūkkope.
Jekaterina Kuzņecova — Kirova kolhoza cūkkope.
Nina Stepanova — mākslīgās apsēklošanas tehniķe.
Sergejs Sadvovskis — kolhoza «Jersika» mākslīgās apsēklošanas tehniķis.
Lidija Senkova — lopu mākslīgās apsēklošanas stacijas tehniķe.
Jānis Plonis — lopu mākslīgās apsēklošanas stacijas tehniķis.
Zinaida Smukša — agrofirmas «Krasnij Oktjabrj» zirgkope.
Ligita Krasovska — agrofirmas «Krasnij Oktjabrj» zirgkope.
Leons Vaiņods — kolhoza «Rožupe» zirgkopis.
Marija Bergmane — Suvorova kolhoza piena savācēja.
Regīna Čakule — kolhoza «Vārkava» piena savācēja.
Anna Stikāne — kolhoza «Rožupe» piena savācēja.
Jāzeps Pastars un Vladimirs Once — kolhoza «Sarkanā ausma» gani.
Grigorijs Denisovs un Anna Denisova — Leņina kolhoza gani.
Ivāns Mihailovs un Boriss Petkovičs — kolhoza «Sarkanā ausma» gani.
Jānis Leperis un Jegors Kitovs — agrofirmas «Krasnij Oktjabrj» gani.
Grigorijs Nečajevs — kolhoza «Zelta vārpa» mehanizators.
Antons Griboņiks — Rudzātu padomju saimniecības mehanizators.
Roberts Mūrnieks — agrofirmas «Krasnij Oktjabrj» mehanizators.
Pēteris Vilksosts — M. Gorkija kolhoza mehanizators.
Viktors Golubevs — agrofirmas «Krasnij Oktjabrj» mehanizators.
Grigorijs Krotovs — agrofirmas «Krasnij Oktjabrj» mehanizators.
Ivāns Bortņikovs — kolhoza «Zelta vārpa» mehanizators.
Jānis Vaiņods — Rudzātu padomju saimniecības mehanizators.
Vladislavs Pastars — kolhoza «Sarkanā ausma» mehanizators.
Jānis Švirksis — kolhoza «Rožupe» šoferis.
Jānis Bogotals — kolhoza «Sarkanā ausma» šoferis.
Antons Pastars — Kirova kolhoza šoferis.

Latvijas Žēlsirdības fonds

Mūsu republikā, tāpat kā visā pasaulē, dzīvo cilvēki, kam vajadzīga palīdzība. Tie ir sirmgalvi, vientuļi un darba nespējīgi cilvēki. Viņu pensijas ir minimālas. Dzīvokļi vai istabas, kur viņi dzīvo, lielākoties ir bez ērtībām. Šādos apstākļos cilvēkam ir grūti sevi apkopt.

Tagad mūsu zemē tiek gatavots likums pensiju jautājumā un noteikti citi atvieglojumi. Vietējo padomju izpildkomitejas meklē līdzekļus, lai samaksātu tiem cilvēkiem, kas ir gatavi sniegt palīdzību veciem laudim un invalīdiem. Paplašināts Sarkanā krusta patronāžas māsu tīkls.

Un tomēr liela daļa vientuļo, veco un darba nespējīgo cilvēku paliek it kā ārpus sociālās nodrošināšanas nodaļu un Sarkanā krusta medicīnas māsu redzesloka.

Tāpēc ir ļoti nepieciešams izveidot Latvijas Žēlsirdības fondu (LZF). Tajā sabiedriskā kārtā varētu aktīvi darboties visi žēlsirdīgie cilvēki un medicīnas darbinieki, sociālās nodrošināšanas orgānu pārstāvji, komjaunieši, arodbiedrību aktīvistu, formālo un neformālo apvienību biedri.

Republikā jau izveidotas un joprojām organizējas žēlsirdības atbalsta grupas. Ar iniciatīvu šādas grupas darbojas Bauskas, Ogres, Daugavpils, Krāslavas un Tukuma rajonos, kā arī Rīgā, Liepājā un Daugavpilī. Šajā cildenajā darbā parāda atsaucību un sniedz atbalstu dažādas Latvijas reliģiskās konfesijas. Sī-

snīgs palīdz visiem labajiem cilvēkiem!

Jau darbojas LZF organizācijas komiteja. Fonda darbības pamatā jāliek humanisms, līdzcieļība un labdarība. Ir izstrādāts statūtu projekts, kas paredz, ka LZF darbā var piedalīties gan atsevišķi pilsoņi, gan arī grupas.

Šī fonda līdzekļus veido atsevišķu pilsoņu, darba kolektīvu un kooperatīvu labprātīgas iemaksas un ziedojumi, kā arī ienākumi no labdarības pasākumiem — koncertiem, izrādēm, izstādēm utt.

Individuālie naudas ziedojumi un pārskaitījumi no organizācijām adresējami tekošajam kontam Nr. 100700911 Dzīvokļu un komunālās saimniecības un sociālās attīstības bankas Rīgas pilsētas Leņina rajona nodaļā ar atzīmi «Žēlsirdība».

LZF dibināšanas konference paredzēta šā gada 15. aprīlī. Priekšlikumus par LZF izveidošanu un darbību lūdzam sūtīt organizācijas komitejai. Tās adrese: 226300, Rīgā, A. Upiņa ielā 28, Latvijas PSR Sarkanā krusta biedrības Centrālajai komitejai. Telefoni uzziņām — 275635 un 275406 (kamēr Latvijas Žēlsirdības fondam nav savu telpu).

L. MUCENIECE,

Latvijas PSR Sarkanā krusta biedrības CK priekšsēdētāja vietniece

(LATINFORM)

Pēc autorei lūguma honorārs tiek pārskaitīts Latvijas Žēlsirdības fondā.

Tikšanās ar deputātu kandidātu

«Lauktechnikas» rajona apvienības, apvienības «Rāzība», agrorūpniecības apvienības «Preiļi», Rudzātu padomju saimniecības un Dzeržinska kolhoza vēlējamie tikās ar PSRS tautas deputāta kandidātu 709. Daugavpils teritoriālajā vēlēšanu apgabalā Daini Gēgeru — Latvijas PSR Agrorūpniecības komitejas priekšsēdētājam pirmo vietnieku.

Deputātu kandidāts izklāstīja vēlētajiem savu darbības programmu, kuras pamatā ir cīņa par sociālo vienlīdzību, par proporcionālu produktu sadali, centrālo pārvaldes orgānu pārveidi, tālāku kultūras, mākslas, sporta attīstību laukos, darba un sadzīves apstākļu uzlabošanu lauciniekiem.

D. Gēgers atbildēja uz vēlētajiem jautājumiem.

L. ZILE

Pārskats

par piena izslaukumiem rajona saimniecībās

(pēc agrorūpniecības apvienības «Preiļi» dispečerdienu datiem)

Saimniecība	Izslaukums no govju februāra I dekadē (kg)		+ salīdz. ar to pašu laiku 1988. g. (kg)		+ salīdz. ar iepriekšējo dekadē (kg)	
	+	-	+	-	+	-
«Krasnij Oktjabrj»	11,9	-2,5			+0,3	
«Sarkanā ausma»	9,6	+0,7			+0,3	
«Jersika»	9,2	+0,7			+0,3	
Leņina	9,1	-1,0			+0,1	
M. Gorkija	8,8	-0,4			+0,2	
«Zelta vārpa»	8,2	-0,1			+0,2	
Kirova	8,0	+0,6			+0,3	
Aglonas p. s.	7,9	+0,2			-0,3	
Raiņa	7,6	-0,7			+0,3	
«Dzintars»	7,2	-			+0,4	
Rušonas p. s.	7,1	-1,6			+0,1	
«Nākotne»	7,1	-1,7			+0,1	
Dzeržinska	7,0	+0,7			+0,3	
«Rožupe»	7,0	+0,5			+0,3	
«Sīlukaļns»	7,0	-0,1			+0,5	
«Vārkava»	6,9	+0,3			+0,3	
Rudzātu p. s.	6,4	-0,2			+0,3	
«Dubna»	6,3	-			+0,1	
«Ezerciems»	6,0	-			+0,6	
Suvorova	6,0	-1,2			-	
K. Marksa	5,5	-1,3			+0,1	
RAJONA	7,9	-0,4			+0,4	

● Kolhoza «Dzintars» tehnikas remonts sokas visai raiti. Augsnes apstrādes un sējas tehnika darbam jau sagatavota. Sliktāk veicas E grupas agregātu, kā arī kombainu remonts. Pilnā sparā rit traktoru sagatavošana pavasara lauku darbiem. Tehnikas remontēšanā priekšzīmīgi strādā daudzi saimniecības mehanizatori, kā arī citi remontētāji.

● ATTELOS: Vilis Sēbrīns ir kvalificēts virpotājs ar 28 gadu lielu darba pieredzi. Viņš ir neatsverams palīgs tagad — tehnikas remonta dienās (attēls pa kreisi); mehanizatori Vladislavs Bucenīks un Gunārs Grigālis uzticēto tehniku jau izremontējuši. Viņus sastapa tehnikas uzglabāšanas laukumā, kur abi mehanizatori pārlūkoja nupat saņemto uzkarināmo arklu (apakšējais attēls).

J. SALNAVIESA foto

● Kolhoza «Nākoņe» Sutoros svinīgi atklāja jauno kantora un kluba ēku, ko cēluši Preiļi SCO.

Starpsaimniecību ceļniecības organizācijas galvenais inženieris J. Bindars kolhoza priekšsēdētājam R. Borovskim pasūtēja simbolisku atslēgu, pēdējais pie jaunceltnes durvīm pārgrīza lentu, spēlēja lauku kapela. Visi — kolhoznieki un ciemiņi devās iekšā zālē, kur notika kolhoza pārskats un vēlēšanu sapulce.

● ATTELOS: jauno kantora un kluba ēku atklātot; uzstājas Sutoru lauku kapela.

J. SILICKA foto

Lauki šodien

● Lauksaimnieku sirdis pēdējos gados kremlis patstāvības trūkums: rīkojumi, apvienošanas, lielfermas, ciemati, vadības aparāta palielināšana... Bet, noslēdzot gadu, daļa saimniecību tā arī nevarēja savilkt kopā galus. Tāpēc daudzu republikas saimniecību, arī kolhoza «Dzintars», laudis nākuši pie secinājuma, ka mazākā kolhoza darbi ir labāk organizējami, visas rūpes pārredzamas. Ar jauno kolhoza «Dzintars» priekšsēdētāju VALENTINU KRAUKLI runājām par to, kas un kāpēc veicināja saimniecības sadalīšanos.

Pēc kolhoza sadalīšanas...

— Mēs sākām ar kopsapulci. Vairums kolhoznieku bija par sadalīšanu. Grlezāmiņas rajona agrorūpniecības apvienībā «Preiļi». Mūs atbalstīja. Arī rajona Tautas deputātu padomes izpildkomitejā un augstākajās instancēs. Es domāju, ka mēs sadalījāmies ar godu, bez savstarpējiem pārmetumiem vai aizvainojumiem.

Pa šiem trīspadsmit gadiem ne vienas, ne otras puses cilvēki kaut kādus īpašus labumus nav baudījuši. Iespēja robežās cēlām lopu novietnes, darbnīcas. No rajona līdzekļiem mūsu ciemam un saimniecībai praktiski nekas nav atvēlēts. Laikam tāpēc, ka atrodamies tālu no centra...

Saimniecību sadalīšana tagad vairs nav nekas jauns. Tāpēc arī nekādu īpašu grūtību šajā procesā nebija, un neviens mākslīgi tās neradīja. Bet ar mantas sadalī jātiek galā pašiem.

— Tātad uz pusēm dalīstiet, tā teikt, īpašumu... Vai šis process jau noslēdzies?

— Lopi, tehnika, labība, rezerves daļas un galvenais — zeme, fermas, naudas līdzekļi tiek sadalīti. Es domāju, ka, atmetot dažus sīkumus, mantas sadalīšana mums rit normāli. «Ezerciems» saņēms vairāk sēklas graudu, jo viņiem lielākas sēplatības, uz pusēm sadalīsim brīvos naudas līdzekļus, tehniku. Pašlaik sadalām rezerves daļas, lūkojam pārdalīt jauno tehniku. Arī puse speciālistu paliek vienā, pārējie — otrā saimniecībā. Būt precīzākiem mums palīdz agrorūpniecības apvienības «Preiļi»

speciālisti. Pārrekināt, izsvērt... — Ja nav noslēpums, kā sadalījāt priekšsēdētāju amatus? Bijušais «Dzintars» priekšsēdētājs S. Malnačs vadīs «Ezerciemu», jūs — «Dzintaru».

— Arī te noteicēji bija saimniecības laudis. Ievēlēšana priekšsēdētāja posteni man ir negaidīta, jo īpaši netiku tikojis uz tik atbildīgu «krēslu». Mūsu laudis gribēja priekšsēdētāju no savējiem, jo cilvēkus neapmierināja agroapvienības piedāvātā kandidātūra. Ievēlēts esmu, jā mēģina strādāt.

— «Dzintars» rūpēs jums ziņāmas, jo veicat priekšsēdētāja vietnieka pienākumus. Un tomēr, Katrs vadītājs, kad viņš sāk darbu, lolo īpašas cerības. Iepriekšējos gadus nevar nosaukt par veiksmīgiem. Ja šodien saimniecībai pēc saimniecībām jābrauc uz Dobeles rajonu, ja loplēm nav ne kriptānas lopbarības biešu, tad diez vai šādā situācijā jaunajam saimniekam pa naktīm nāk miegs?

— Iepriekšējais gads lauksaimniekiem nebija izdevīgs. Mūsu smagajās augsnēs nezauga bletes, sapuva salmi. Un ziema patiešām ir smaga. Es domāju, ka mazā kolhozā varēs labāk saimniekot. Ja man šodien jautā, ko saimniecībai vajag, lai iesāktu strādāt, tad atbildu: tā ir tehnika. Jāpalielina graudu kalšu laudas, jārisina jautājums par līnu kalti. Ļoti daudz jāstrādā fermu remontā. Turpmāk Leņina kolhozs vairs neaudzēs tēlītes. Tātad tās jāizvieto savā saimniecībā.

Man liekas, ka iepriekšējos

gados mēs daudz zaudējām tieši tehnikas dēļ. Šodien es vēl neko nevaru solīt. Mums visiem kopā jā mēģina iegūt augstākas graudaugu ražas. Mums jāatrod iespēja uzbūvēt viensētas fermu tuvumā. So «vajag» ir ļoti daudz. Bet galvenais — dabūt atpakaļ cilvēkus, kuri atstājuši savas sētas.

— Par cilvēkiem. Vai jūs pusē ir tādi, kuri sāk atgūt ticību zemei un sev? Vai veidojas zemnieku saimniecības?

— Tuvākajā laikā zemi saņems divi jaunsaimnieki jeb fermieri, kā viņus tagad dēvē. Kolhoza kopsapulce jau deva piekrišanu piešķirt zemi Jāzepam Lazdānam un Pēterim Neicentekam. Šī zeme būs vēl jātkaro dabai, jo nereti tā aizaugusi ar krūmiem. Tā jāmeliorē. Bet ir labi, ka jauni spēcīgi vīri to grib padarīt auglīgu. Piemēram, Pēteris Neicenteks vēlējis kopt sava vectēva zemi. Un saimniecības laudis pret to neiebilda.

— Sarunas gaitā jūs vairākkārt minējāt meliorāciju...

— Jā, par melioratoriem un celļiem. Melioratoriem, sakārtojot katrus 100 hektārus, jāierīko 1,1 kilometrs ceļa. Nododot ekspluatācijā mūsu saimniecības objektu, tādējādi jāierīko 4,9 kilometri ceļu. Bet pēc projekta ielānoti tikai 2,2 kilometri. Kāpēc? So jautājumu, tiekoties ar PSRS tautas deputātu kandidātu V. Rimaševski, uzdošu viņam...

— Paldies par sarunu! Ar V. Kraukli runāja A. ILJINA

— Priekšsēdētāj, kādi jūsu prāt bija galvenie iemesli saimniecības sadalīšanai? No kurienes nāca šī iniciatīva?

— Man šķiet, ka par saimniecības sadalīšanu vairums mūsu puses cilvēku ir sapņojuši visus trīspadsmit gadus, kopš bijušais «Darbs» un «Dzintars» izveidoja kopīgu kasi. «Dzintars» teritorijā stiepās 33 kilometru garumā. Skaidrs, ka ne speciālistiem, ne saimniecības laudim šāds kolhozs nebija pārredzams.

Saimniecību sadalīšana mazākās sākās citos republikas rajonos. Arī mūsu kolhozā par to arvien biežāk runāja. Beldzot šo jautājumu izskatījam kolhoznieku sapulcē. Lielākais vairums cilvēku bija par kolhoza sadalīšanu.

Jūsu cilvēki vienli no pirmajiem rajona sāka domāt par racionālākas saimniekošanas metodēm. Vai šis posms saimniecībai bija viegls? Kā jau dzirdēt ar jūs, «Dubna» savus «rēķinus» pagaidām nevar nokārtot.

Manā skatījumā

A VIZES ievietotajos rakstos tagad reizēm izteikti pārmēti, ka vērojama cenšanās idealizēt dzīvi buržuāziskajā Latvijā, līdz ar to sējot neuzticību sociālismam. Par toreizējo lauku cilvēki daudz raksta savās vēstulēs «Lauku Avīzē», tās arī publicē. Tieši par dzīvi Latgalē līdz šim rakstījis maz, tamdēļ pacienti šos iztrūkumu aizpildīt.

Tagadējo Vārkavas un Upmalas ciemu teritorijās lauku saimniecību zemes lielums visbiežāk bija 15 — 20 hektāri. Tiem, kas, zemi sadalot, bija palikuši tā sauktajos centros, zemes bija tikai 6 — 8 hektāri, jo tā bija labāka. Saimniecības reizēm samazinājās, zemi sadalot starp pieaugušajiem brāļiem. Trīsdesmito gadu beigās tas bija jau nolēgts, zemi valadzēja izpirkt. Jaunsaimniekiem, kuri 20. gadu sākumā bija saņēmuši piegriezumus, zemi vēl valadzēja apgūt, vienlaicīgi pārcelties, vai uzcelt no launa mājas.

Piemēram, manam tēvam bija 17 hektāri zemes, bet apstrādājama labi ja puse. Pārējā bija krūmi un meža plavas. Zemes iekoošana bija jāveic ar zirdzina un arklā palīdzību. Ierīkš izcērtot kokus vai izlauzot celmus. Visu laiku nācās atmaksāt bankas aizdevumu, kurš bija izlietots, lai nopirktu arklus, zirglietas, naģlas mājas celšanai un citu.

Sešu gadu vecumā meža plāvā tēvs mani atstāja vienu ganīt

mūsu trīs gotiņas. Tikko pavasaros nogāja sniegs, visi staigājām bez apaviem. Augu vasaru basām kājām pa arumiem, rugājām vai noplāuta ābolīna laukiem. Apģērbs bija mājās gatavots no līnēm, pakulām vai vilnas. Maiņi mūsu mājās cepa no rupja maluma miltiem ar visām sēnām. Klāt piejauca mīcītus kar-

PAGĀTNE UN ŠODIENA

tupeļus. Uzturā parasti bija nokrejots piens, nedaudz krējuma, kartupeļi un zaļumi. Ziemā bija arī gāla. Vasarā talkām kāva aitas. Vistas, olas un sviests bija tirgus prece, ko parasti trešdienās veda uz Preiļiem, lai par iegūto naudu iegādātos ziepes, sērskociņus, petroleju.

No desmito gadu vecuma mēs, bērni, iesaistījāmies visos lauku darbos, kur tikai spējam ko veikt. Mūsu mājās pēc manis govīs ganīja māsa, bet es mātes vietā sēju rudzu kūļus, kārtāju sienu vai labības vezumus, plēsu līnus. Grūti pat visus darbus uzskaitīt. Divpadsmito gadu vecumā mēs, kaimiņu zēni, jau gājām kulšanas talkās. Tur mūsu uzdevums parasti bija pie kulmašinas piemest klāt labību vai kārtot salmus uz kaudzes. Pievilcīgi bija tas, ka talkās varēja lieliski paēst. Būdami

piecpadsmit gadus veci, visos darbos pūlējamies neatpaukt no vīriestiem.

Mājās mūžīgi nebija naudas. Ģimenes gada apgrozījums nepārsniedza 300 latus. Pie kaimiņa līnus plūcot, reizēm māte nopelnīja divi latī dienā. Citas peļņas nebija. Mūsu zēnu, sapnis bija mirdzošs velosipēds. Tas

maksāja 140 latus, lai to iegādātos, vajadzēja pārdot 3 gotiņas. To varēja atļauties tikai turīgāku māju iemītnieki. Dažs jaunietis, kuram jau bija pase, pavasarī ar maizes kuli padusē «bēga» no mājām uz Zemgali, lai nopelnītu velosipēdu.

1940. gads palicis sevišķā atmiņā. Man toreiz bija jau 14 gadu. Bagātāko kaimiņu māju saimniece piedāvāja, lai es kopā ar brālēnu māju iemītnieki, jau cēšanai. Par to solīja 12 latus. Uz darba beigām bija nelzsakami grūti, bet trijās dienās mēs diķi tomēr izrakām. Rokā man bija nokļuvis vesels kapitāls — seši latī. Dzemzēl drīz noskaldrojās, ka jaunā vara latu plelīdzinājusi toreizējam padomju rublim, un tas bija zaudējais vairāk kā trešo daļu no savas vērtības. Varbūt šī manipulācija ar naudu kādam bija izdevīga, bet par to

samaksāju arī es, lauku puīselis ar pārpūlētām rokām.

Lai beigtu 5. un 6. klasi, uz skolu katru rītu bija jānoiet 4 kilometri. Mazpulkā daudz neiestājāmies, jo nebija naudas formas tēpa iegādei. Vispar mazpulcēni bija orientēti uz lauksaimniecību, kopa tā sauca mūs laucīņus un rudenos skolās

mētu veikalus. Fermeru saimniecības ir noteiktas ne mazākas kā 20 hektāri. Šinī sakarībā jānānāk pie interesanta secinājuma. Ja runa ir par Ulmaņa varas laiku, tad toreizējie iedzīvotāji tiek marķēti kā buržuāji vai apspiestie proletārieši. Apcerot sociālisma iestāšanās sākumu, iznāk, ka visi uzreiz bija kļuvuši brīvi un laimīgi, kaut arī pusēduši. Piemēram, mana krustmāte 50 gadu sākumā mira aiz nepietiekoša uztura. Tas pats gandrīz sagādāja arī manus vecākus, kuriem 1950. gadā atņēma lopus, jo bija vilcinājušies ar iestāšanos kolhozā. Mana kaimiņiene, daudz bērnu māte, ganīja kolhoza lopus, staigādama no bada uzpamoušām kājām. Tā kā esam angāduši apli, un, lai izbēgtu no draudošās ekonomiskās krīzes, kā piemēram, Dienvidslāvijā: būsim spiesti ārkārtīgā steigā laukus sadalīt viensētās. Tikai tagad tās sauksies, pasarg dievs, nevis «kulaku butari», bet būs sociālistiskas fermeru saimniecības. Kas par to, ka tās būs nesalīdzināmi lielākas un, protams, arī bagātākas.

Ja ar šo rakstu idealizēju buržuāzisko Latviju, tad ļoti zēl, bet no savas pagātnes, kā saka, neizbēsi. Ja toreizējos ideālus kaut daļēji pārņemtu tagadējā jaunatne, esmu pārliecināts, ka sociālisms ar to daudz iegūtu.

A. DZENIS
Upmalas ciema «Berezovkā»

Baltijas meridiāns

Aicinājums vēlētājiem

Lietuvas Komunistiskās partijas Centrālā Komiteja publicē šo aicinājumu komunistiem un darbalaudim, visiem republikas vēlētājiem. Tajā teikts, ka Lietuvas Komunistiskā partija un tās Centrālā Komiteja gaida vēlēšanas ar stingru nostādni — panākt reālu republikas suverenitāti. Mums Lietuvas suverenitāte, teikts aicinājumā, vispirms kārtām nozīmē iespēju patstāvīgi risināt visus politiskās, ekonomiskās un kultūras dzīves jautājumus, realizēt lietuviešu tautas pašnoteikšanās tiesības un saglabāt savas tautas seju. Suverenitāte nozīmē mūsu ekskluzīvās tiesības uz zemi, mežiem, dabas un kultūras bagātībām un, visbeidzot, — savu Konstitūciju un likumus, pilsonību, valsts valodu un brīvas iespējas uzturēt sakarus ar citām padomju republikām un ārvalstīm.

Izvirzītas prasības, realizēt principus, saskaņā ar kuriem cilvēka vītālās intereses tiktu vērtētas augstāk par ražošanas un tehnoloģiskajām vajadzībām, tiktu izveidota nacionālā izglītības sistēma. Baznīcas un valsts attiecības būtu jāveido nevis uz konfrontācijas, bet gan uz savstarpējas sadarbības un cieņas pamatiem, jāatļūdzina morālie un materiālie zaudējumi cilvēkiem, kas ūka izsūti no dzimtajām vietām. Jārada apstākļi, dažu viedokļu paušanas iespēja.

LATINFORM preses dienests

Elvīra no Vārkavas

Pēdējā laikā ir ierasts rīkot aptaujas par populārāko estrādes dziedātāju, gada labāko sportistu, žurnālistu un pat... nemīluli. Ja šādu aptauju rīkotu Vārkavas pusē, tad neapstrīdami par vienu no vispopulārākajiem cilvēkiem minētu arī Elvīru Ābolīnu, Kultūras darbinieci, Kluba vadītāju.

Ne ar ko sevišķu Vārkavas klubs savu ciltsbrāļu vidū neizceļas. Varbūt vienīgi ar to, ka tas ir viena no daudzajām rajona kultūras iestādēm, kur akūti bija nepieciešams remonts. Un beidzot tas ir arī sākies. Bet cik laika, cik pūļu un nervu tas prasīja kluba vadītājam? Remonts tika atlikts no gada uz gadu, un mūžīgā viedokļu saskaņošanas starp ciena padomi un kolhoza valdi...

Laukos klubu darbinieks ir kā uz delnas. Pēc viņa apģērba spriež par mūsdienu modi. Pēc stājas un uzvedības — par kultūru. Pēc paveiktā — par cilvēka būtību. Un te nu ir jāiet, ka Vārkavai ir palaimējies, jo Elvīra ir īsts kultūras darbinieks šī vārda visplašākajā nozīmē.

Lai arī kolhozs nealgo pulciņu vadītājus, Vārkavas klubā tomēr darbojas četri kolektīvi: kupls folkloras ansamblis, daiļlasītāji un divi pulciņi bērniem. Jo sevišķi iecienītas ir «Saimniecības» nodarbības.

Studiņu gados tehnikumā Elvīra bija viena no nedaudzajām rajona pārstāvētām, kuras saņēma kolhoza stipendiju. Varbūt arī šis apstāklis savā ziņā iespaido Elvīras Ābolīnas pašreizējo darbošanos kultūras laukā. Jo reti kurš kultūras darbinieks, audzinādams nu jau divus bērnus, nemaina darba vietu uz

mierīgāku un ar noteiktu laiku. Bet būtiskākais, manuprāt, ir tas, ka viņa nevar sevi iedomāties citā darbības sfērā. Strādāt ar cilvēkiem, atrasties viņu vidū — tā ir dzīves nepieciešamība.

Un tā — uzklauzot ļaužu ieteikumus, ņemot vērā viņu domas un līdzdarbošanos, Vārkavā arī dzimst viens vai otrs sarīkojums. Un tikai atskaitel vai kārtējiem svētkiem domātu pasākumu šeit nav. Katrs no aizvadītā gada turpat vai simts masu pasākumiem bija ar konkrētu adresi un atdevi: vai tie bija bērnu rīti, vai veterānu sarīkojumi, vai arī vienkāršas vakarēšanas, diskotēkas...

Bet visi šie pasākumi ir tikai kāda konkrēta darba cēliena rezultāts. Starp tiem — idejas dzimšana, scenārija veidošana, noformējuma un tērpu meklēšana, un mēģinājumi, mēģinājumi...

Pēdējie aizņem krietni daudz laika, pagērē arī ģimenei atvēlamās stundas. Bet citādi jau kultūras darbā nevar nevar. Te darbs galvenokārt vakaros, kaut arī darba diena kluba vadītājam sākas kā visiem — no rīta. Un ar to ir jāreķinās. Varbūt tieši tādēļ mēs esam zaudējuši ne vienu vien radoši apdāvinātu kultūras darbinieci? Nu ko, viņu izvēle ir bijusi ģimenai par labu. Apvienot? To spēl retais, Elvīra Ābolīna pagaidām ir viena no nedaudzajām.

Par spīriņi radošu darbu un aktīvu sabiedrisko darbību Elvīras Ābolīnas portrets rotās rajona Goda plāksni.

V. ROMANOVSKIS
 ● ATTELĀ: Vārkavas ciena kluba vadītāja Elvīra Ābolīna.

J. SILICKA foto

● Šķiet, ka gatavojamās PSRS tautas deputātu vēlēšanās sasniegusi savu zenītu. Par to liecina aktīvās apgabalu priekšvēlēšanu sapulces. Tāda aktivitāte, visas tautas ieinteresētība vēlēšanu pasākumu gatavošanā un norisē pārsteigusi pat lielākos optimistus. Ar pārliecību var sacīt, ka ir notikusi revolūcija, kas atcēlusi stagnācijas laiku pārbaudīto vēlēšanu shēmu.

Uz jautājumiem par priekšvēlēšanu kampaņas norisi atbild Latvijas PSR Augstākās Padomes Prezidija nodaļas vadītājs I. LIETAVIETIS.

— Vispirms kāds ir izvirzīto deputātu kandidātu korpuss?

— Jā, tiesām var runāt gan drīz par korpusu. Kandidātu izvirzīšanas gaitā pārsniegti visi sākotnējie pieņēmumi.

Noticis vairāk nekā 3,7 tūkstoši deputātu kandidātu izvirzīšanas sapulču un konferenču. Tajās izvirzīti 370 deputātu kandidāti. Kā zināms, Latvijā izveidoti 8 teritoriālie vēlēšanu apgabali. Uz šiem astoņiem deputātu mandātiem izvirzīti 137 kandidāti. Izveidoti 32 nacionāli teritoriālie vēlēšanu apgabali. Uz šīm 32 vietām izvirzīti 233 kandidāti. Tas skaidri liecina par glūzi neparastu vēlēšanu aktivitāti.

— Kādi biedri vēlēšanu apgabalos saņēmuši visvairāk balsu?

— Ņemot vērā to, ka mūsu zemē tiek veidoti pamati tiesiskai valstij, kā arī lielo atbildību, kas no deputātiem tiks prasīta, darba kolektīvi patiešām centušies izvirzīt enerģiskus, principiālus, sociālistiskus un pārbūves idejām uzticīgus cilvēkus, kuri pratis savienot savas republikas intereses ar visas valsts interesēm.

Vairākos apgabalos par kandidātiem nosaukti Anatolijs Gorbunovs, Raimonds Pauls, Viktors Skudra, Ivars Kezbers, Rīta Kukaine un daudzi citi. Vairākus deputātu kandidātus par saviem vēlas redzēt vairāki simti darba kolektīvu.

— Mūsu republikas populārākajiem cilvēkiem laikam nebūs viegli izvēlēties, kam konkrēti pateikties par lielo uzticību. Cik zināms, jūsmīgākie vēlētaji viņus cenšas pierunāt un, tā sakot, noliekt uz savu pusī...

— Tāda vēlme demokrātijas apstākļos ir saprotama, taču jāievēro, ka deputāta kandidāts var balotēties tikai vienā vēlēšanu apgabalā. Tieši kurā — to izšķir viņš pats.

— Runā, ka nav bijusi populāra deputātu kandidātu izvirzīšana iedzīvotāju dzīvesvietās.

— Tā nu glūzi nav. Dzīvesvietās notikušas 19 deputātu kandidātu izvirzīšanas sapulces. Un tas nav nemaz tik slikti, ievērojot, manuprāt, pārāk stingro un nepamatoto likuma prasību, ka šādā sapulcē jāpiedalās ne mazāk kā 500 cilvēkiem. Jāpiezīmē, ka darba kolektīviem un sabiedriskajām organizācijām šāds nosacījums nav paredzēts.

— Un tagad, lūdzu, dodiet savu vērtējumu ierosinājumiem, ka vajadzētu reģistrēt visus izvirzītos deputātu kandidātus un visus arī ierakstīt vēlēšanu biļetenos.

Revolūcija uz kādreizējo vēlēšanu fona

— Ja to darītu, tad vēlēšanas, manuprāt, kļūtu vienkārši nenopietnas. Vismaz daudzos vēlēšanu apgabalos. Ko liecina fakti? Maskavas 707. teritoriālajā vēlēšanu apgabalā izvirzīts 31 deputāta kandidāts. Daugavpils 709. teritoriālajā vēlēšanu apgabalā — 21 kandidāts. Leņina 706. teritoriālajā vēlēšanu apgabalā 20 kandidāti, Dārzciema 292. nacionāli teritoriālajā vēlēšanu apgabalā izvirzīti 17 kandidāti. Starp citu, esmu domājis arī par šādu varbūtību. Pārļūkoju jau minētā Maskavas 707. teritoriālajā vēlēšanu apgabala deputātu kandidātu sarakstu un iedomājos sevi vēlētajā vietā. 21 kandidātu «nosvītrotāju» diezgan viegli. Palika vēl 10. Un nūdien ir ļoti grūti izvēlēties, kuram no viņiem atdot savu vienīgo balsi. Tā aiz borta var palikt pat īsti pārbūves celmlauži, visgaišākie prāti. Vārdu sakot, ja būtu šāda milzīga izvēle, balsotājam diez vai izdotos pieņemt pareizo lēmumu.

— Bet varbūt jo vairāk eksperimentēsim, jo ātrāk izveidosim optimālu demokrātisku vēlēšanu sistēmu?

— Pilnīgi piekrtu. Domāju, ka šai ziņai pirmā bezdelīga lau ir izlidojusi. Valmieras 299. nacionāli teritoriālajā apgabalā, kurā leklauts arī Valkas rajons, izvirzīti 5 deputātu kandidāti. Viens no viņiem gan atteicies balotēties. Un tā Valmierā palikuši četri: mums visiem pazīstamais republikas Raksnieku savienības valdes priekšsēdētājs J. Peters, kolhoza «Nauksēni» priekšsēdētājs V. Skujins, republikas sadzīves pakalpojumu ministra vietnieks A. Bērziņš un kolhoza «Palsmane» priekšsēdētājs J. Āre. Vārdu sakot, spēcīga kopa.

— Bet viena bezdelīga pavarī nenes...

— Teikšu tā: ja kādā apgabalā ir četri pieci kandidāti un būtu vēlme tos visus ierakstīt

biļetenos, iebildumi laikam nevarētu rasties.

— Lūzdu, raksturojiet galveno, kas īpaši jāievēro.

— Saskaņā ar vēlēšanu likuma prasībām apgabalu priekšvēlēšanu sapulcēs ne mazāk kā puse vietu — lielākā daļa — jāatvēl to darba kolektīvu, sabiedrisko organizāciju un iedzīvotāju sapulcēs izvirzītajiem pārstāvjiem, kas nav piedalījušies

deputātu kandidātu izvirzīšanā. Sos dalībniekus ievēl pēc pārstāvības normas, ko nosaka apgabala vēlēšanu komisija.

Sarežģītāk ir teritoriālajā vēlēšanu apgabalā, jo tas aptver sešus septiņus rajonus. Sevišķi sarežģīti ir tad, ka tajā ir daudz tādu kolektīvu, kur izvirzīti deputātu kandidāti. Visiem kolektīviem ir vienādas tiesības uz pārstāvību un savu kandidātu aizstāvību sapulcē. Tāpēc katrs saņem savu pārstāvības normu.

Bet nesalīdzināmi lielāks ir to kolektīvu, sabiedrisko organizāciju un iedzīvotāju skaits, kas deputātu kandidātus nav izvirzījuši.

Bet tiem, kā jau teikts, jāatvēl sapulces zāles lielākā daļa. Tāpēc rajonu un pilsētu izpilddarbošanas komitejas no apgabalu vēlēšanu komisijām saņem pārstāvības normu, kas ir aptuveni proporcionāla vēlētajū skaitam. Tā dažam rajonam vai pilsētai ir tiesības sūtīt 40 delegātus, dažam — 60, dažam — pat 100 delegātus.

— Un visbeidzot: jautājums par uzticības personām.

— Kā teikts vēlēšanu likumā, tās nosaka deputāta kandidāts pats, citiem vārdiem sakot, viņš pats veido savu agitācijas komandu, kurā var būt līdz desmit cilvēku.

Aicinu visus deputātu kandidātus rūpīgi apsvērt savu vēlēšanu platformu un izvēlēties palīgus, kas būtu spējīgi godam veikt atbildīgo uzdevumu. Uzticības personas jāreģistrē savā vēlēšanu apgabala komisijā. Vislabāk būtu, ja ar deputāta kandidātu reizē reģistrētu arī uzticības personas, tas ir, ne vēlāk kā līdz 23. februārim, lai savlaicīgi varētu sākt darbu ar vēlētajiem.

— Paldies par sarunu!

Intervēja V. PODNIEKS

(Saisināti no laikraksta «Cīņa» 9. februāra numura.)

Nelaimīgās ābeles

Ir tāda austrumu tautu atziņa: cilvēks savu dzīvi par pilnvērtīgu var uzskatīt tikai tad, ja mūžā iestādījis koku. Un vai bija kādreiz latviešu zemnieka sēta bez kokiem? Bērzu, liepu vai ošu aleja līdz pagalmam, pie mājām šalca simtgadīgi ozoli un klavas, vasaras tveicē dodot pavēni, ziemas spēļoņā pasargājot no asajiem vējiem. Kuploja cerīna un jasmīnu krūmi, dārzā — augļu koki: ābeles, bumbieres, ķirši, plūmes. Bija, kur pašam acis priecēt, kur putniņam uzmesties. Un augļu dāsnums rudenī...

Atceros, kad pēc kara mājās pārnāca tie, kam cīņas noslēdzās lebrucēlu dzimtenē, viņi stāstīja: «Jā, Vācijā ir kultūra. Gar ceļmalām viscaur ābeles. Šķin un ēd augļus. Tikai tik, cik rokā var panemt. Kabatās stūķēt vai somā likt līdzī nemsanai nav atļauts. Tāda tur kārtība...».

Piecdesmitajos gados gar ceļiem ābeles stādīja arī pie mums. Tās saglabājušās vēl šodien: uz Daugavpils ceļa. K. Marksa kolhozā staro Pelēciem un Nīdermuižu, uz Līvānu ceļa, Leņina kolhoza Leičos un citur. Kad dibināta kolhozus, vai vēlāk bija tāds, kurā nebūtu sa-

va ābeldārza, kaut arī neliela? Kirova kolhoza vecākās paaudzes ļaudis atceras, ka pirmā priekšsēdētāja Ivana Sorokina sieva skolotāja Luđmila Sorokina zīemas naktīs jaunajā augļu dārzā ābelītes sargājusī no zakiem.

Tajos laikos stādītie ābeldārzi līdz šodienai saglabājušies gan kolhoza «Sarkanā auzma» Razrivkā, gan kolhozos «Nākotne», «Zelta vārpa», M. Gorkija kop-saimniecībā. Stādīt augļu kokus toreiz bija tikumiska parādība, visiem sabrotama vajadzība.

Vislielākais ābeldārzs izveidojās Raiņa kolhozā, Aizkalnē. Apmēram 50 hektāru platībā. Tūkstošiem ābelīšu. Vislabākās šķirnes, iegādātas toreiz slave-najā Ambelu augļu koku audzētāvā.

Ābeldārzs sāka dot ražu. Pie-tika ābolu pašiem, varēja pār-dot. Bet ar laiku kolhozā aiz-mirsā. Kā augļu koki jākopj un jāmeslo. Ābeles neapbrušinātas leauga vēlēnā, sāka nīkuļot.

Bieži mainījās kolhoza priekš-sēdētāji, un viņu attieksme pret ābeldārzu, lai neteiktu vairāk, nebija laba. Viens vadītājs ābeldārza uzcēla greznu savrup-māju, nežēlīgi iznīcinot, desmit-tiem augļu koku. Drīz viņa vietā

nāca cits, un tam nepatika vesels dārzs Raudavkā. Ābeles izrāva, bet alkšņu un kārkļu jaunaudzes plešas plašumā.

Uzbrukumi ābelēm arvien turpinās. Tagad Aizkalnes ābel-dārzs jau būvē dzīvojamās mā-jas. Un ne tikai tās vien. Sa-vesti paneļu bloki un citas cel-tniecības konstrukcijas: pašā dār-za vidū kolhozs paredz būvēt varenu katlumāju (ābeles sāks nīdēt arī ar dūmiem), rauļ augļu kokus ārā un ierīko ceļu.

Gudrī laudis saka: ja nozāģē koku, iestādi vietā. Raiņa kolho-za ābeles tikai iznīcina, bet stā-dīt neviens netaisās. Jaunajā ciematā kā kareivji stingrā ier-indā stāv Līvānu mājiņas. Bet reti kurais to iemītnieks ir iestādījis kociņu.

Tā ir — ābeles un citi augļu koki mūsu pašu nevīžības dēļ iznīkst. Tādēļ pārkam no dien-vdiem atvestos ābolus par 3 — 4 rubļiem kilogramā, kaut paši varētu tos izaudzēt desmit-reiz lētāk.

Kolhozu tīrumi aizaug ar alkš-ņiem, kārkļiem un citiem krū-miēm, bet cilvēka neprāts iznīcī-na augļu kokus.

Nelaimīgās ābeles. Kur tām meklēt palīdzību, kā sevi aiz-sargāt?

J. GURGONS

BEZI dzirdami apgalvojumi, ka radikālie 1985. gada lēmumi pretalkohola jomā nav devuši nekādus rezultātus (pat radījuši jaunas problēmas), izskan šaubas par brīvprātīgas atturības veicināšanas biedrības lietderību un nepieciešamību. Jāsaka uzreiz: tādas domas un apgalvojumi ir nepareizi. Nevar taču vainot sabiedrisku organizāciju par to, ka valsts iestādes, ministrijas un resori nav izpildījuši partijas CK lēmumus. Tātad apvainojums ir pavisam nenopietns.

Tagad sociālistiskā plurālisma aizsegā tiek pausti uzskati, ka 1985. gada radikālie lēmumi esot tautai uzspiesti un cilvēka cieņu pazemojoši. Te jāsaka godīgi, ka galvenā kļūda jauno uzdevumu risināšanā bija veco administratīvi birokrātisko metožu pielietojums. Lielā mērā atturības ideja tika diskreditēta jau pašā iedīgļi. Ideoloģiskie kadri, kam vajadzēja nodrošināt šī lēmuma izpildītāju psiholoģisko sagatavotību, paši šim uzdevumam vēl nebija sagatavoti. Kā parasti, priekšplānā tika izvirzītas administratīvās metodes.

Un tomēr, neraugoties uz daudzām kļūdām, līdz pat 1988. gadam varējām vērot demogrāfisko rādītāju uzlabošanu, noziedzības samazināšanos un citus iepriecinošus rezultātus. Pirmo reizi mūsu valstī samazinājās

mirstība alkohola dēļ. Pēc zinātnieku aprēķiniem, ik gadus mums izdevās saglabāt dzīvību apmēram 200 tūkstoš cilvēkiem. Liekas — to nedrīkst neņemt vērā.

Sabiedrība var būt pateicīga

delegāti. Mēs kļuvām liecinieki vēsturiskam atturības kustības notikumam Latvijā. Kāpēc? Bezalkohola biedrību «Ziemeļblāzma» jau 20. gados nodibināja «Ziemeļblāzmas» saimnieks Augusts Dombrovskis, un viņa kar-

nais narkologs Jānis Stradiņš, filozofs Elga Freiberga, žurnālists Ints Heidemanis, republikas Juristu biedrības biedrs Tālavas Jundzāis, Saldus ev. lut. baznīcas mācītājs Jānis Vanags. Debatēs konferences dalībnieki biedrības

natīvas veidošana alkohola lietošanas tradīcijām, sekmējot sabiedrības morāli ētisko atjaunošanos un Latvijas etnisko atveseļošanu, attīstot apzinātu pretalkohola noskaņojumu un pārliecību sabiedrībā, veicinot garīguma, kultūras, sporta un tautas nacionālo tradīciju iesakņošanu iedzīvotājos, īpaši jaunajā paaudzē. Biedrība sadarbojas ar Latvijas Tautas fronti, partijas, komjaunatnes un arodorganizācijām, baznīcu un citām reliģiskām apvienībām, Latvijas Kultūras fondu, nacionālajām kultūras biedrībām, narkoloģisko dienestu, brīvprātīgo atturības veicināšanas biedrību, atturības klubiem, kā arī citām iestādēm, organizācijām un sabiedriskiem formējumiem Statūtos un Programmā paredzēto uzdevumu risināšanai.

Biedrības pamatposms ir nodalas (klubi, kopas, atbalsta grupas un tml.). Nodalu veido ne mazāk kā 3 biedri. Biedrībai ievēlta sava valde, padome un citas komisijas, kuras pārstāv dažādu profesiju cilvēki. Tika pieņemtas vairākas rezolūcijas.

A. NAGLIS, bezalkohola biedrības «Ziemeļblāzma» valdes loceklis, atturības kluba «Gaisma» vadītājs

Redaktors P. PIZELIS

Atturība — tautas atmoda

Bezalkohola biedrība „Ziemeļblāzma“

cilvēkiem, kas rūpējas par to, lai mūsu valstī ikviens būtu gudrs, stiprs, vesels. Mūsu republikas atturības kustības aktīvistu cenšanās par katru cenu rast jaunas darba formas, lai efektīvāk varētu pārliecināt sabiedrību par alkohola postu. Tiek darīts viss, lai pasargātu cilvēku no fiziskā un garīgā sabrukuma alkohola ietekmē.

To apliecina tas, ka 5. februārī Rīgā, Vecmīlgrāvī uz bezalkohola biedrības «Ziemeļblāzma» atjaunošanas konferenci ieradās 250 delegāti no visiem mūsu republikas novadiem, arī mūsu atturības kluba «Gaisma»

stākā vēlēšanās bija, lai tā neatlaidīgi kalpotu alkohola apkarošanas mērķim. 5. februārī virs pils tika svinīgi pacelts sarkanbaltsarkanais latviešu tautas karogs, un atkal tas plīvo kā Augusta Dombrovskā laikos.

Atjaunotā biedrība par sava darba virzības mērķi izraudzījusi A. Dombrovskā formulu: «Atturība caur zināšanām. Atturība caur kultūru. Atturība caur veselīgu dzīvesveidu».

Konferencē referātus un ziņojumus nolasiņa V. Lāča Rīgas 31. vidusskolas skolotāja Olga Ziemele, Latvijas PSR Veselības aizsardzības ministrijas galve-

Statūtu papildināšanai ieteica konkrētus priekšlikumus un ierosinājumus.

Tika pieņemti bezalkohola biedrības «Ziemeļblāzma» statūti. Daži punkti no tiem: «Bezalkohola biedrība «Ziemeļblāzma» ir brīvprātīga, no resorciem neatkarīga sabiedriska organizācija, kas darbojas LPSR Konstitūcijas ietvaros, saskaņā ar saviem Statūtiem un Programmu».

Biedrības darbības galvenais mērķis ir radikāla tautas atveseļošana no alkoholisko dzērienu un citu apreibinošu līdzekļu lietošanas tradīcijām, reālas alter-

Mūzikas skaņās

Rajona kultūras dzīvē šogad divi nozīmīgi notikumi — trīdesmitgadi svinēs Līvānu mūzikas skola, bet uz divdesmit pieciem darba gadiem atskatīties preļieši.

Pa šo laiku Preļos ir dubultojies gan audzēkņu, gan pasniedzēju skaits. Sajā mācību gadā darbu uzsāka Preļu mūzikas skolas līdāle Aglona.

1959. gadā durvis vēra pirmā mūzikas skola mūsu rajonā. Pie tās šūpuļa Līvānos stāvēja Biruta Reinšone, kas tagad vada Ogres Tautas teātri. Mācības tad uzsāka 90 skolēni. Patlaban šeit mācās 173 audzēkņi, un 30 bērni apmeklē sagatavošanas klasi.

Pārskata koncertu jaunī Preļu mūzikā sniegs 8. martā. Un tā jau ir tradīcija. Līvānieši savu jubileju atzīmēs mācību gada nogalē.

V. RADIS

● ATTELĀ: stundu Līvānu mūzikas skolas sagatavošanas klasē vada pasniedzēja Biruta Salajeva.

J. SILICKA foto

Ārsta komentārs

Salmonellas nav konstatētas...

Pirms dažiem mēnešiem mūsu republikā parādījās informācija par cilvēku saslimšanu ar salmonelozī.

Salmonelozi cilvēkiem izraisa salmonella enteritīdis. Citas salmonellu sugas, kuras izraisa saslimšanu dzīvniekiem un putniem, cilvēkiem var izraisīt tikai gremošanas trakta darbības traucējumus. Savukārt dzīvnieki un putni neslimo ar salmonella enteritīdis, taču zināmos apstākļos (lietojot inficētu barību un ūdeni, mehāniskā ceļā — aptraipoties ar netīrumiem vai no augsnes) var kļūt par tās nēsātājiem.

Salmonellas dabā ir plaši izplatītas un bieži atrodamas ne tikai ūdenī un augsnē, bet arī dzīvnieku zarnu traktā, neizraisot saslimšanu.

Mūsu rajonā ir trīs putnkopības saimniecības: padomju saimniecība «Aglona», M. Gorkija kolhozs un kolhozs «Rožupe».

Padomju saimniecības «Aglona»

un M. Gorkija kolhoza putnu produkcija tiek realizēta ar Daugavpils gajas kombināta starpniecību, tiek veikta nepieciešamā kontrole un apstrāde. Kolhoza «Rožupe» vistu olas tiek realizētas Preļu un Daugavpils rajonos ar patērētāju biedrību savienības starpniecību.

Pirms vistu olas nonāk veikalā plauktos, Preļu rajona veterinārā laboratorija ar epizootisko daļu veic simtprocentīgu katras vistu olu partijas pārbaudi bakterioloģiski uz salmonellu klātbūtni gan olās, gan uz olu virsmas. Izmeklēšanai no katras partijas ņem tā saukto vidējo paraugu. Uz šo izmeklējumu un veterinārās apļiecības pamata saimniecība drīkst realizēt savu produkciju.

Izmeklējot kolhoza «Rožupe» vistu olas 1988. gadā, salmonellas nevienā partijā netika konstatētas. Arī šogad no vairāk nekā desmit izmeklējumiem salmonellas netika atrastas.

Lai izvairītos no saslimšanas ar salmonelozī, cilvēkiem nepieciešams ievērot:

pirmkārt, personīgo higiēnu (sevišķi — mazgāt rokas pirms ēšanas un pēc tualetes lietošanas); otrkārt, ēdiena sagatavošanas higiēnu (mazgāt produktus pirms sagatavošanas, augļus un dārzeņus lietot tikai pēc mazgāšanas, putnu gaļu lietot pēc termiskas apstrādes cepot vai vārot, olas vārīt 7 — 10 minūtes vai cept no abām pusēm);

treškārt, pārtikas produktu uzglabāšanas sanitāriju (olas un gaļu uzglabāt vēsās (apmēram + 4°C) vietās, tiros traukos vai paklītnos, dārzeņus un augļus turēt atsevišķi no olām, gajas un gajas izstrādājumiem).

R. BRICS,

Preļu rajona epizootiskās daļas ar veterināro laboratoriju bakteriologs

TV VILNA

17. februāris, 18.00 — Zīnas, 18.10 — No filmotēkas fonda, 18.30 — Cilvēks, Sabiedrība, Likums, 18.55 — Reklāma, 19.00 — Lietuvas sociāli ekonomiskā attīstība, 20.00 — «Panorāma», Dienas zīnas (krievu val.), 20.35 — «Labu nakti, mazuli!» 21.00 — Mākslinieku portreti, 21.50 — Valdības studija, 22.50 — Zīnas, 23.05 — Mākslas filma «Lidojums pāri Atlantijas okeānam».

18. februāris, 9.00 — Zīnas, 9.15 — Dokumentālā filma, 9.30 — Civiltā aizsardzība, 10.00 — TV skolenim, 10.30 — «Veselība», 11.05 — «Vitrīna», 11.50 — Koncerts, 12.00 — Nedēļas panorāma (krievu val.), 12.30 — No kultūras vēstures, 13.00 — Lietuvas TV izrāde «Tēvs», 15.40 — Multiplikācijas filma, 16.00 — Rokasbumba, «Egle» (Vilna) — «Volan» (Sofija), 17.20 — Vai var iztikēt bez ministrijas? 17.35 — Lietuvas vēsture.

18.05 — Zīnas, 18.15 — Mākslinieku portreti, 18.45 — Reklāma, 18.50 — Dokumentālā filma, 19.10 — Kultūras vēsture, 20.00 — «Panorāma», Dienas zīnas (krievu val.), 20.35 — Cemos pie pasaku stāstnieka, 21.00 — Koncerts, 23.15 — Zīnas, 23.30 — Basketbols, ACSK — «Statība» (Vilna).

19. februāris, 9.00 — Zīnas, 9.15 — Svētdienas rītā, 11.15 — Dokumentālā filma, 12.05 — Spēljam detektīvu, 13.00 — Svētdienas mūzika, 13.50 — Mākslas filma «Markīzs un gane», 14.55 — Nedēļas panorāma (poļu val.), 15.25 — Multiplikācijas filma, 16.00 — Labirints, 16.45 — Dokumentālā filma, 17.00 — Basketbols, ACSK — «Statība» (Vilna), 18.35 — Vernisāža, 18.45 — Koncerts, 19.05 — Reklāma, 19.10 — Kino pasaulē, 19.55 — Reklāma, 20.00 — «Panorāma», Dienas zīnas (krievu val.), 20.35 — «Labu nakti, mazuli!», 21.00 — Mūzika un poēzija, 21.15 — Dokumentālā filma, 21.35 — Mākslas filma «Zirgu zaļa maļa», 22.50 — Zīnas.

Sludinājumi Līdzjūtības

CĒSU RAJONA RAISKUMĀ CIEMA KOLHOZS «UZVARA»

pieņem pasūtījumus kapu pieminekļu izgatavošanai no laukakmeņa un granīta. Turvākas zīņas pa telefonu: Raiskums — 98291.

1989. gada 25. februārī Līvānu pilsētas kultūras namā plkst. 14.00 vēsojas

RIGAS EKSPERIMENTĀLAIS JAUNATNES CENTRS «FORUMS».

Programmā — kiniešu vingrošanas u-šu un tuviņas elementu paraugdemonstrējumi. Grupas vadītājs — Māris Abejevs. Biļetes var iegādāties Līvānu kultūras nama 2. stāvā no plkst. 9.00 līdz 18.00.

Nav tādu vārdu, ar ko izsmelt bēdas

No sirdīm, kuras sāpēm

Izsakām dziļu līdzjūtību Pēterim un Edgaram Pizeliem, no MĀTES un VECMĀMIŅAS uz mūžu atvadoties.

Preļu elektrotīklu rajona kolektīvs

SAGĀDES UN RAZOŠANAS APVIENĪBA

pieņem makulatūru. Par 20 kilogramiem nodotās makulatūras var iegādāties A. Kristi darbu izlases grāmatu.

Atkal dārzī saplauks zaļām lapām,

Atkal vējš pār zemi ziedus sēs. Ziedi lieksies pāri tavam kapam, Tavas acis tās vaļrs neredzēs.

(Z. Purvs)

Sāpju brīdī esam kopā ar Juri Čimani, no BRĀĻA uz mūžu atvadoties.

«Lauktechnikas» rajona apvienības speciārbnīcu kolektīvs.

Lai mātes mīlestība paliek dziļi sirdī

Par avotu, kur mūžam spēku smelt.

(Z. Viļupe)

Skumju brīdī esam kopā ar skolotāju Jūliju Akmani, no MĀTES uz mūžu atvadoties.

Niedru skolotāju kolektīvs

Preļu siera rūpnīcas kolektīvs izsaka dziļu līdzjūtību Dainim Mazīkam sakarā ar MĀTES nāvi.

Ai, cik grūti, māmuliņ, Tevi ceļā pavadīt, Vai tās baltās smilšu saujas Varēs tevī sasildīt.

(T. dz.)

Esam kopā ar Daini Mazīku, pavadot MĀMIŅU smiltājā, RKN deju kolektīvs

LENINA MŪSU ADRESE: 228250, Preļos, Komjaunatnes ielā 1. KAROGS REDAKCIJAS TALRUŅI: redaktors — 22059, redaktora vietnieki — 21996, partijas dzīves un padomju celtniecības nodaļa — 22154, agrorūpnieciskā kompleksa, sporta, skolu un kultūras nodaļas — 21985, fotokorespondents — 22203, korektori, laikraksts iznāk otrdienās, ceturtdienās un sestdienās latviešu un krievu valodās, iespiests Latvijas izdevniecību, poligrāfijas un grāmatu tirdzniecības ražošanas apvienības Daugavpils tipogrāfijā (Daugavpils, Valkas ielā 1), izdevniecība «Zvaigzne» (Rīgā, M. Gorkija ielā 105), viena nos. iespiedlīkne, Ofsetiespiedums. «Ленина Карогс» («Ленинское знамя»), Газета Приельского районного комитета КП Латвии и районного Совета народных депутатов на латышском языке. Metiens 14 509 eksemplāri (latviešu valodā — 10 201 eks., krievu valodā — 4 308 eks.). Indekss 68169. Sas. 288.